

ימי עיון בתנ"ך תשפ"ג

שם השיעור – שתי בחינות בערי מקלט

שם המרצה (כתובת דוא"ל) – פרופ' אלי חדד (Eliezer.hadad@mail.huji.ac.il)

במזכר לה	דברים יט
(ט) וַיְדַבֵּר יְקִיָּא אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: (י) דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כִּי אַתֶּם עֹבְרִים אֶת הַיַּרְדֵּן אַרְצָה כְּנָעַן: (יא) וְהִקְרִיתֶם לָכֶם עָרִים מְקַלֵּט תְּהִינָה לָכֶם וְנָס שָׂמָּה רֹצֵחַ מַכֵּה נֶפֶשׁ בְּשִׁגְגָה: (יב) וְהָיוּ לָכֶם הָעָרִים לְמַקְלֵט מִגֹּאֵל וְלֹא יָמוּת הָרֹצֵחַ עַד עֲמֹדוֹ לִפְנֵי הָעֵדָה לְמִשְׁפָּט: (יג) וְהָעָרִים אֲשֶׁר תִּתְּנֶנּוּ שֵׁשׁ עָרֵי מְקַלֵּט תְּהִינָה לָכֶם: (יד) אֵת שְׁלֹשׁ הָעָרִים תִּתְּנֶנּוּ מֵעֵבֶר לַיַּרְדֵּן וְאֵת שְׁלֹשׁ הָעָרִים תִּתְּנֶנּוּ בְּאֶרֶץ כְּנָעַן עָרֵי מְקַלֵּט תְּהִינָה: (טו) לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל וְלָגֵר וְלַתּוֹשֵׁב בְּתוֹכָם תְּהִינָה שֵׁשׁ הָעָרִים הָאֵלֶּה לְמַקְלֵט לְנוֹס שָׂמָּה כָּל מַכֵּה נֶפֶשׁ בְּשִׁגְגָה: (טז) וְאִם בְּכָלִי בְּרָזַל הִכְהוּ וַיָּמוּת הָרֹצֵחַ הוּא מוֹת יוֹמֵת הָרֹצֵחַ: (יז) וְאִם בְּאֶבֶן יָד אֲשֶׁר יָמוּת בָּהּ הִכְהוּ וַיָּמוּת הָרֹצֵחַ הוּא מוֹת יוֹמֵת הָרֹצֵחַ: (יח) אוֹ בְּכָלִי עֵץ יָד אֲשֶׁר יָמוּת בּוֹ הִכְהוּ וַיָּמוּת הָרֹצֵחַ הוּא מוֹת יוֹמֵת הָרֹצֵחַ: (יט) גֹּאֵל הַדָּם הוּא יָמִית אֶת הָרֹצֵחַ בְּפָגְעוֹ בּוֹ הוּא יִמִּיתֶנּוּ: (כ) וְאִם בְּשִׁנְאָה יִהְדָּפְנוּ אוֹ הִשְׁלִיךְ עָלָיו בְּצִדָּה וַיָּמוּת: (כא) אוֹ בְּאֵיבָה הִכְהוּ בְּיָדוֹ וַיָּמוּת מוֹת יוֹמֵת הַמֶּכֶה הָרֹצֵחַ הוּא גֹּאֵל הַדָּם יָמִית אֶת הָרֹצֵחַ בְּפָגְעוֹ בּוֹ: (כב) וְאִם בְּפִתְעָה בְּלֹא אֵיבָה הִדְפוּ אוֹ הִשְׁלִיךְ עָלָיו כָּל כְּלֵי בְּלֹא צְדִיקָה: (כג) אוֹ בְּכָל אֶבֶן אֲשֶׁר יָמוּת בָּהּ בְּלֹא רְאוּת וַיִּפֹּל עָלָיו וַיָּמוּת וְהוּא לֹא אוֹיֵב לוֹ וְלֹא מִבְּקֵשׁ רָעָתוֹ: (כד) וְשִׁפְטוֹ הָעֵדָה בֵּין הַמֶּכֶה וּבֵין גֹּאֵל הַדָּם עַל הַמִּשְׁפָּטִים הָאֵלֶּה: (כה) וְהִצִּילוּ הָעֵדָה אֶת הָרֹצֵחַ מִיַּד גֹּאֵל הַדָּם וְהִשִּׁיבוּ אֹתוֹ הָעֵדָה אֶל עִיר מְקַלְטוֹ אֲשֶׁר נָס שָׂמָּה וַיֵּשֶׁב בָּהּ עַד מוֹת הַכֹּהֵן הַגָּדֹל אֲשֶׁר מִשַּׁח אֹתוֹ בְּשִׁמּוֹן הַקֹּדֶשׁ: 	(א) כִּי זָכַרְתָּ יְקִיָּא אֶלְהֵיךָ אֶת הַגּוֹיִם אֲשֶׁר יְקִיָּא אֶלְהֵיךָ נִתְּן לָךְ אֶת אֲרָצָם וִירֻשָׁתָם וַיִּשְׁבְּתָּ בְּעָרֵיהֶם וּבְבִתְיֵיהֶם: (ב) שְׁלוֹשׁ עָרִים תִּבְדִּיל לָךְ בְּתוֹךְ אֲרָצֶךָ אֲשֶׁר יְקִיָּא אֶלְהֵיךָ נִתְּן לָךְ לְרִשְׁתָּהּ: (ג) תִּכְנִין לָךְ הַיַּרְדֵּן וְשְׁלֹשֶׁת אֶת גְּבוּל אֲרָצֶךָ אֲשֶׁר יִנְחִילָךְ יְקִיָּא אֶלְהֵיךָ וְהָיָה לְנוֹס שָׂמָּה כָּל רֹצֵחַ:
(ד) וְזָה דְבַר הָרֹצֵחַ אֲשֶׁר יָנוֹס שָׂמָּה וְחָי אֲשֶׁר יָכַח אֶת רַעְהוּ בְּכָלִי דַעַת וְהוּא לֹא שָׂנֵא לוֹ מִתְּמַל שְׁלֹשׁם: (ה) וְאֲשֶׁר יָבֵא אֶת רַעְהוּ בִיעָר לְחֹטֵב עֲצִים וַיִּנְדָּחָה יָדוֹ בְּגִרְזֵן לְכַרֵּת הָעֵץ וַיִּנְשַׁל הַבְּרָזֵל מִן הָעֵץ וּמָצָא אֶת רַעְהוּ וְנָמַת הוּא יָנוֹס אֶל אַחַת הָעָרִים הָאֵלֶּה וְחָי: 	(כד) וְזָה דְבַר הָרֹצֵחַ אֲשֶׁר יָנוֹס שָׂמָּה וְחָי אֲשֶׁר יָכַח אֶת רַעְהוּ בְּכָלִי דַעַת וְהוּא לֹא שָׂנֵא לוֹ מִתְּמַל שְׁלֹשׁם: (ה) וְאֲשֶׁר יָבֵא אֶת רַעְהוּ בִיעָר לְחֹטֵב עֲצִים וַיִּנְדָּחָה יָדוֹ בְּגִרְזֵן לְכַרֵּת הָעֵץ וַיִּנְשַׁל הַבְּרָזֵל מִן הָעֵץ וּמָצָא אֶת רַעְהוּ וְנָמַת הוּא יָנוֹס אֶל אַחַת הָעָרִים הָאֵלֶּה וְחָי:

ימי עיון בתנ"ך תשפ"ג

<p>(ו) פן ירדף גאל הדם אחריו הרצח כי יחס לבבו והשיגו כי ירבה הדרך והפחו נפש ולו אין משפט מות כי לא שגא הוא לו מתמול שלשום : (ז) על פן אנכי מצוה לאמר ישלש ערים תבדיל להי :</p>	<p>(כו) ואם יצא יצא הרצח את גבול עיר מקלטו אשר לנוס שמה : (כז) ומצא אתו גאל הדם מחוץ לגבול עיר מקלטו ורצח גאל הדם את הרצח אין לו דם : (כח) כי בעיר מקלטו ישב עד מות הפהן הגדל ואחריו מות הפהן הגדל שוב הרצח אל ארץ אחרתו : (כט) והיו אלה לכם לחקת משפט לדורתיכם בכל מושבתיכם :</p>
<p>(ח) ואם ירחיב יקזק אלהיך את גבלך בפאשר נשבע לאבתיך ונתן לך את כל הארץ אשר דבר לתת לאבתיך : (ט) כי תשמר את כל המצוה הזאת לעשתה אשר אנכי מצוה היום לאהבה את יקזק אלהיך וללכת בדרךיו כל הימים ויספת לך עוד שלש ערים על השלש האלה : (י) ולא ישפך דם נקי בקרב ארצך אשר יקזק אלהיך נתן לך נחלה והיה עליך דמים :</p>	
<p>(יא) וכי יהיה איש שגא לרעהו וארב לו וקם עליו והפחו נפש ומת ונס אל אחת הערים האל : (יב) ושלחו זקני עירו ולקחו אתו משם ונתנו אתו ביד גאל הדם ומת : (יג) לא תחוס עינד עליו ובערף דם הנקי מישראל וטוב לך :</p>	<p>(ל) כל מכה נפש לפי עדים ירצח את הרצח ועד אחד לא יענה בנפש למות : (לא) ולא תקחו כפר לנפש רצח אשר הוא רשע למות כי מות יומת : (לב) ולא תקחו כפר לנוס אל עיר מקלטו לשוב לשבת בארץ עד מות הפהן : (לג) ולא תחניפו את הארץ אשר אתם בה כי הדם הוא יחניף את הארץ ולא ארץ לא יכפר לדם אשר שפך בה כי אם בדם שפכו : (לד) ולא תטמא את הארץ אשר אתם ישבים בה אשר אני שכן בתוכה כי אני יקזק שכן בתוך בני ישראל :</p>